

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z PRZYRODY
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. W. CHOTOMSKIEJ W PAWŁOWIE**

Rok szkolny 2021/2022

Opracowała Justyna Krawczykiewicz

Przedmiotem kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

a) Wiadomości przedmiotowe:

- zgodnie z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstawy programowej,

b) Umiejętności przedmiotowe:

- planowanie prostych eksperymentów,
- analizowanie i interpretowanie wyników doświadczeń,
- gromadzenie danych,
- korzystanie z różnych źródeł informacji,
- stosowanie zdobytej wiedzy w sytuacjach typowych i nietypowych,

c) Umiejętności ponadprzedmiotowe:

- praca w grupie,
- dyskusja,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedzialność za podjęte działania,
- umiejętność interpretacji i uzasadniania.

Kontrakt z uczniami

1. Uczeń zostaje zapoznany przez nauczyciela z przedmiotowymi zasadami oceniania i wymaganiami edukacyjnymi z przyrody, co potwierdza swoim podpisem na specjalnej liście przygotowanej przez nauczyciela.
2. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien napisać go w terminie dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły, ustalając dokładny termin z nauczycielem uczącym.
3. Uczeń może poprawić sprawdzian, z którego otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną, na lekcji przyrody w ciągu tygodnia.
4. Sprawdziany są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej i omówiony jest ich zakres i kryteria wymagań.
5. Kartkówki nie są zapowiadane. Materiał, który obejmują dotyczy najwyżej 3 ostatnich lekcji. Uczeń może poprawić kartkówkę, z której otrzymał ocenę niedostateczną, na lekcji przyrody w ciągu tygodnia. Formę poprawy ustala nauczyciel.

6. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, wymagania do lekcji, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie.
7. Uczeń ma obowiązek samodzielnie uzupełnić materiał programowy po nieobecności na zajęciach trwającej:
 - do dwóch dni – zaraz po powrocie do szkoły
 - więcej niż dwa dni (ale nie więcej niż pięć dni) - w ciągu trzech najbliższych dni
 - więcej niż pięć dni - w ciągu siedmiu kolejnych dni.

Uczeń, który nie uczestniczył w zajęciach co najmniej przez pięć dni (np. z powodu choroby) pierwszego dnia po przyjeździe do szkoły nie jest oceniany. W wyjątkowej sytuacji nauczyciel może odstąpić od tej reguły (np. zapowiedziana wcześniej praca klasowa).

8. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie dwa razy w ciągu półroczu. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia po sprawdzeniu obecności. Nieprzygotowanie obejmuje: brak zadania domowego, odpowiedź, kartkówkę, brak dodatkowych materiałów, o których wcześniej poinformował nauczyciel i zapisane jest w dzienniku lekcyjnym symbolem „ np”. Każde następne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna.
9. W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń powinien zwrócić się do nauczyciela.
10. Wymagania edukacyjne z przyrody zostaną dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej, lub innej poradni specjalistycznej, oraz dla ucznia, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole.

NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ

Narzędzia pomiaru osiągnięć ucznia:

- prace klasowe obejmujące treść całego działu (lub dużą część działu)
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- prace długoterminowe (np. zielnik, referat, doświadczenia i obserwacje)
- prace domowe
- kontrola zeszytów przedmiotowych
- obserwacja aktywności i zaangażowania, które uwzględnia: przygotowanie do lekcji, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń, wypowiedzi na lekcji, pracę w grupie, posługiwanie się sprzętem i pomocami naukowymi (modele, tablice graficzne, itp.), udział w konkursach.

SKALA OCEN

1. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustalone są zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania wg skali 1-6, przy ocenach bieżących stosuje się taką samą skalę wzbogaconą o dodatkowe znaki „+” lub „-”.
2. Dopuszcza się stosowania przy zapisach w dzienniku zapisów: brak zadania „bz”, minus „-” za nieprzygotowanie do lekcji (np. częściowo lub źle wykonane zadanie domowe, nie udzielenie prawidłowej odpowiedzi na pytanie dotyczące

bieżącego materiału, brak potrzebnych przyborów, które nauczyciel polecił nosić) .Trzy takie zapisy są jednoznaczne z oceną niedostateczną. Dwa lub jeden zapis na koniec półrocza są unieważniane.

Podobne postępowanie dotyczy znaków pozytywnych: plus „+”, za poprawną, ale zbyt krótką wypowiedź na lekcji, by ocenić ją wg skali ocen oraz za aktywność na lekcji. Krótkie zadanie domowe również może być oceniane za pomocą znaku „+”. Za trzy znaki zdobyte w ciągu jednego półrocza wystawiana jest ocena bardzo dobra.

CZĘSTOTLIWOŚĆ OCENIANIA

Każdy uczeń na lekcji przyrody powinien zostać oceniony przynajmniej raz w miesiącu.

OCENA BIEŻĄCA I JEJ KRYTERIA

1. **Wypowiedzi ustne**- oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii przyrodniczej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (tablice graficzne, modele) lub wykonanie wykresu, rysunku, szkicu, itp.
2. **Prace pisemne**
 - kartkówki składają się z kilku krótkich pytań z trzech ostatnich lekcji; pytania są punktowane;
 - sprawdziany zawierają kilka lub kilkanaście pytań; pytania mogą być w formie testu; testy zawierają zadania otwarte lub zamknięte, którym przyporządkowana jest określona liczba punktów, obejmujące treść całego działu (lub dużą część działu).

Prace pisemne są oceniane zgodnie z wymaganą ilością punktów na daną ocenę.

100 %	celujący (6)	
99 %	celujący minus (6-)	Dla uczniów z orzeczeniem PPP
98 %	bardzo dobry plus (5+)	
95 – 97 %	bardzo dobry (5)	100% - 91% celujący
91 – 94 %	bardzo dobry minus (5-)	90% - 86% bardzo dobry plus
86 – 90 %	dobry plus (4+)	85% - 80% bardzo dobry
80 – 85 %	dobry (4)	79% - 71% bardzo dobry minus
70 – 79 %	dobry minus (4-)	70% - 61% dobry plus
69 – 60 %	dostateczny plus (3+)	60% - 57% dobry
59 – 55 %	dostateczny (3)	56% - 51% dobry minus
54 – 51 %	dostateczny minus (3-)	50% - 46% dostateczny plus
50 – 45 %	dopuszczający plus (2+)	45% - 40% dostateczny
44 – 40 %	dopuszczający (2)	39% - 35% dostateczny minus
39 – 31 %	dopuszczający minus (2 -)	34%- 30% dopuszczający plus
30 – 0 %	niedostateczny (1)	29% - 20% dopuszczający
		19% - 11% dopuszczający minus
		0% - 10% niedostateczny

3. **Prace długoterminowe** – przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, samodzielność, pomysłowość, estetyka wykonania,

4. **Obserwacje, doświadczenia** – ocenie podlegają: umiejętność sformułowania celu, projekt, wykonanie, opracowanie i prezentacja otrzymanych wyników, umiejętność wykorzystania potrzebnego sprzętu.

5. **Prace domowe** – ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych),

6. **Praca w grupie** – bierze się pod uwagę: precyzyjność, stopień zaangażowania, efektywność, czas jej wykonania.

7. Przy ocenie za **aktywność** brane są pod uwagę:
- systematyczność, samodzielność i zaangażowanie – 60 %,
 - odkrywczność i rozwijanie zainteresowań – 40 %.

8. **Udział w konkursach** – Za udział w konkursach międzyszkolnych uczeń otrzymuje punkty dodatnie z zachowania, natomiast laureat (I-III miejsce) ocenę celującą bieżącą. Za udział w konkursach szkolnych tylko uczeń z najlepszym wynikiem otrzymuje ocenę celującą bieżącą, pozostali uczestnicy otrzymują punkty dodatnie z zachowania.

Laureaci konkursów przyrodniczych o zasięgu wojewódzkim i ponad wojewódzkim otrzymują celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.

SPOSÓB USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel zwraca uwagę na poczynione przez ucznia postępy w nauce oraz na aktywność i zainteresowanie ucznia przedmiotem, korzysta również ze średniej ważonej:

- sprawdziany, testy – *waga 3*
- kartkówki, prace domowe i referaty wymagające syntezy lub analizy materiału i korzystania z wielu źródeł – *waga 2*
- odpowiedzi ustne, prace domowe, aktywność na zajęciach, ocena za zeszyt – *waga 1*
- poprawiana ocena ze sprawdzianu - *waga 1*, natomiast ocena, na którą uczeń poprawił - *waga 3*
- poprawiana ocena z kartkówki - *waga 1*, natomiast ocena, na którą uczeń poprawił - *waga 2*.

Ocena śródroczna:

- 0 – 1,50 – ocena niedostateczna
- powyżej 1,50 – ocena dopuszczająca
- powyżej 2,50 – ocena dostateczna
- powyżej 3,50 – ocena dobra
- powyżej 4,50 – ocena bardzo dobra
- powyżej 5,50 – ocena celująca

Ocena roczna jest wyliczana tak jak śródroczna, przy czym ocena śródroczna – *waga 3*.

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

Uczeń ma prawo złożyć pisemne odwołanie od przewidywanej oceny do dyrektora szkoły w ciągu siedmiu dni od przedstawionej mu oceny.

Uczeń musi spełniać poniższe warunki:

- wykazać się znajomością treści zawartych w wymaganiach i kryteriach ocen na ocenę przewidywaną przez nauczyciela oraz tych proponowanych przez ucznia,
- wskazane przez nauczyciela oceny ze sprawdzianów poprawić co najmniej na ocenę, o którą ubiega się uczeń,
- aktywnie uczestniczyć w konkursach przyrodniczych,
- przedstawić zeszyt przedmiotowy,
- jeżeli oceną proponowaną przez ucznia jest ocena celująca, to zajęcie punktowanego miejsca w pozaszkolnym konkursie przyrodniczym.

WARUNKI I TRYB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU EGZAMINU KLASYFIKACYJNEGO LUB POPRAWKOWEGO OKREŚLONE ZOSTAŁY W WEWNĄTRZSZKOLNYM SYSTEMIE OCENIANIA

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią przyrodniczą,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów przyrodniczych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga od 99% do 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach przyrodniczych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią przyrodniczą,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 80% do 98% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 65% do 79% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu przedmiotu, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 64% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia przyrodnicze,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii przyrodniczej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 30% punktów.

Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności

na czas nauki zdalnej

1. Ocenie podlega wiedza i umiejętności ujęte w wymaganiach („nacobezu”) w „instrukcjach do lekcji” przesyłanych uczniom z przedmiotu. Podczas nauczania zdalnego głównym kanałem łączności oraz wymiany informacji pomiędzy nauczycielem, a uczniem jest aplikacja Teams oraz dziennik elektroniczny Librus.

2. Zmiany w wagach ocen: wszystkie formy sprawdzania wiadomości on –line - waga 1.

3. Oceny z prac klasowych wystawiane są zgodnie z obowiązującym na danych przedmiotach systemem procentowym.

4. Oceny z innych form sprawdzania wiadomości oceniane są wg skali:

Procenty	ocena
100	5
99-90	5-
89- 85	4+
84-80	4
79- 75	4-
74- 65	3+
64- 60	3
59- 50	3-
49-45	2+
44-40	2
39-31	2-
30-0	1

5. Uczeń, który nie weźmie udziału w teście sprawdzającym wiedzę (praca klasowa, sprawdzian) zobowiązany jest, w ciągu dwóch tygodni od pierwszego terminu, do napisania testu w formie papierowej lub odpowiedzi ustnej w ustalonym terminie przez nauczyciela (po uprzednim zgłoszeniu się ucznia do nauczyciela w celu ustalenia tego terminu).

6. Wszystkie formy sprawdzenia wiadomości zaplanowane przez nauczyciela są obowiązkowe. Oczywiście uwzględniane są usprawiedliwienia i zwolnienia, jak w nauczaniu tradycyjnym (w terminie realizacji zadania/ sprawdzianu).

7. Uczeń może poprawić każdą ocenę z testów sprawdzających wiedzę tylko jeden raz (w ciągu tygodnia od jej uzyskania). Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika i brana jest pod uwagę przy ustalaniu oceny na koniec półrocza. Ocena poprawiana pozostaje w dzienniku, jednak nie jest liczona do średniej ocen.

Nie poprawia się ocen z ćwiczeń czy z kart pracy.

8. Krótkie zadania oceniane są znakami „+” lub „-”. Trzy takie znaki to odpowiednio ocena bardzo dobra lub niedostateczna.

9. Nieprzygotowanie – czyli nieodesłanie w terminie zadania zleconego przez nauczyciela oznaczone jest symbolem „bz” – brak zadania. Nieprzesłanie do nauczyciela zleconego zadania we wskazanym terminie, traktowane jest każdorazowo jako nieprzygotowanie do zajęć. Uczniowi przysługuje 1 nieprzygotowanie w półroczu, każde kolejne nieprzygotowanie oznacza ocenę niedostateczną. Przy czym osobno zostaną policzone nieprzygotowania uzyskane podczas nauki zdalnej.

10. Po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem, uczeń ma możliwość odesłania prac po terminie, jednak jedynie wtedy, gdy czas zgłoszenia się ucznia nie przekracza 14 dni od zadania pracy. Takie prace ocenione zostaną oceną niższą o jeden stopień od uzyskanej oceny. Zapis „bz” pozostanie w ocenach bieżących, jednak nie zostanie zamieniony na ocenę niedostateczną.